

LANDSLAKKEN OP DE EILANDEN IN DE GREVELINGEN

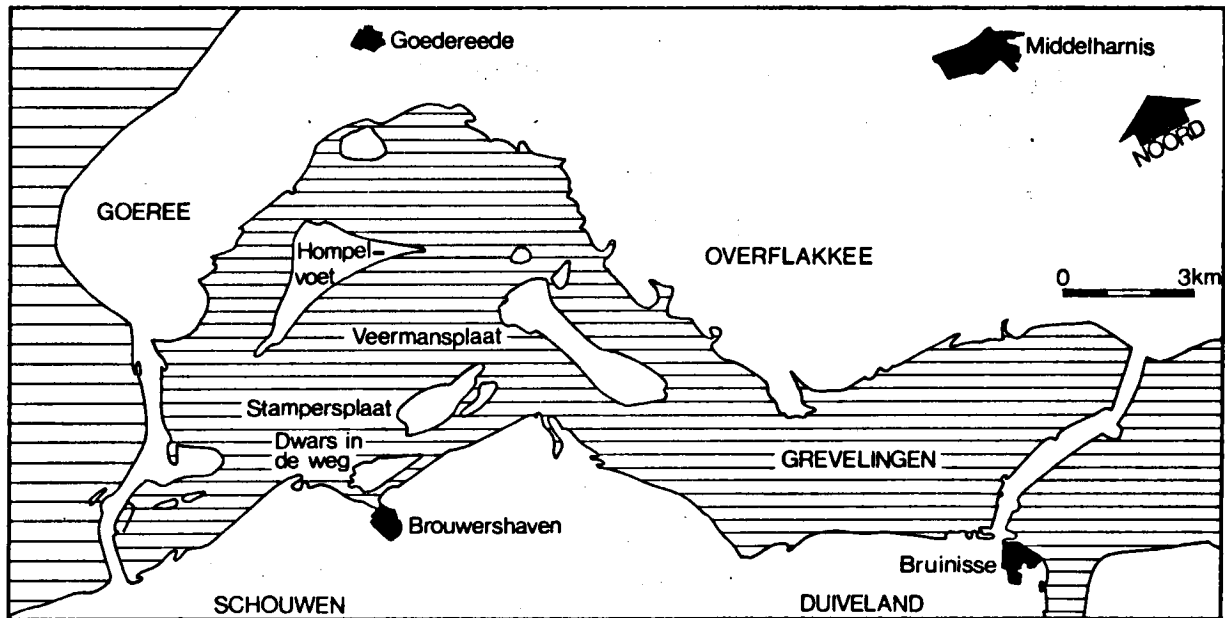
door

L.J.M. Butot & P.A. Slim

(Rijksinstituut voor Natuurbeheer, Leersum)

Wij konden reeds melden (Butot, 1977; Butot & Slim, 1977) dat in 1976 op het in 1971 in de Grevelingen permanent drooggevalen eiland Hompelvoet landslakken waren aangetroffen: Vitrina pellucida (Müller), Deroceras reticulatum (Müller) en in 1977 aldaar nog Deroceras laeve

(Müller). We kunnen nu meedelen dat de kolonisatie door landslakken van de in de Grevelingen drooggevalle en nog steeds door zout water omringde eilanden (zie figuur) gestaag vordert.

Allereerst vonden wij op 13 oktober 1977 samen met J.A.J. van de Laar het eerste (subadulte) exemplaar van Monacha cantiana (Montagu) op wederom het voormalige schor van de hompelvoet. Nadat op 8 oktober 1980 opnieuw op het voormalige schor (en niet elders op het eiland) veel exemplaren van Vitrina pellucida en een exemplaar van Monacha cantiana waren aangetroffen, konden op 30 oktober van datzelfde jaar bij een nader onderzoek ter plekke tientallen exemplaren van M.cantiana worden vastgesteld. De dieren werden gevonden op Anthriscus sylvestris, Urtica dioica, Cirsium arvense, Dactylis glomerata, Hordeum murinum, Rumex crispus en op ander levend en dood materiaal. Ook zagen we nog enkele exemplaren van Deroceras reticulatum.

Op de Stampersplaat (Gem. Brouwershaven) troffen wij de eerste landslakken aan op 16 juli 1979. Enkele tientallen exemplaren van een limacide, alsmede een ei, werden aangetroffen in een proefvak met spontane vegetatie vlak langs de oever van het eiland. Toen wij 2 december 1980 in een proefvlak met een ingezaaide vegetatie opnieuw enkele van deze naaktslakjes vonden, waren ze nog steeds te klein voor een juiste determinatie. Een dag later troffen we ook nog Vitrina pellucida aan. Tientallen dieren hadden zich gevestigd tussen de helm van een stuifrug.

Op de Veermansplaat tenslotte (eveneens Gem. Brouwershaven), troffen wij 19 juli 1979 op één plaats onder dood materiaal van een stuifrug en 8 oktober 1980 in twee proefvakken in een ingezaaide vegetatie (en niet elders) respectievelijk veel en weinig exemplaren van een Limacide aan die ook hier te klein was om met zekerheid op naam te brengen.

Samenvattend kunnen we dus vaststellen dat de kolonisatie van de eilanden in de afgesloten Grevelingen voor een eiland met een reeds aanwezige vegetatie minstens het vijfde jaar na de afsluiting was ingezet en dat dit bij de drooggevallen oorspronkelijke kale zandplaten Stampersplaat en Veermansplaat hoogstens drie jaar langer duurde voordat zich ook daar enkele gewone soorten landslakken vestigden.

LITERATUUR:

- BUTOT, L.J.M., 1977. Vliegende landslakken. Correspondentieblad van de Nederlandse Malacologische Vereniging (177): 678-685.
- BUTOT, L.J.M. & P.A. SLIM, 1977. De eerste landslakken op de Hompelvoet. Natura 74(9): 239-241.